

Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας

ΠΜΣ Επιστήμη της Μετάφρασης

Έκθεση Αποτίμησης Πρακτικής Άσκησης στην εταιρεία ORCO S.A.

της φοιτήτριας
Δανάης Παρθένη
ΑΜ: flti.st2214

Επιτροπή Επίβλεψης:
Βιλελμίνη Σωσώνη, Σωτήριος Λίβας, Μαρία Τσίγκου

Αθήνα
Μάιος 2024

Περιεχόμενα

0. Περίληψη (Abstract)	3
1. Εισαγωγή	4
2. Περιγραφή Φορέα	6
3. Συμμετοχή της ασκούμενης στην παραγωγική διαδικασία	8
4. Προκλήσεις	13
5. Κριτική Αποτίμηση Πρακτικής Άσκησης	17
6. Επίλογος	20
7. Βιβλιογραφικές Αναφορές	21

0. Περίληψη (Abstract)

Στην ακόλουθη έκθεση πρακτικής θα παρουσιαστεί η εμπειρία μου ως ασκούμενη στην μεταφραστική εταιρεία ORCO S.A. Θα γίνει περιγραφή του φορέα αλλά και της διαδικασίας της πρακτικής άσκησης, των προκλήσεων και των δεξιοτήτων που προέκυψαν από αυτή. Η πολυδιάστατη φύση των υπηρεσιών που προσφέρει ο φορέας αντικατοπτρίζεται και στο πρόγραμμα που ακολουθήθηκε κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, που είχε ως στόχο την εξοικείωση των ασκούμενων με μια ποικιλία εξειδικεύσεων και μεταφραστικών έργων. Στα επιμέρους κεφάλαια θα γίνει γενικός σχολιασμός αλλά και σχολιασμός ανά εξειδίκευση, καθώς σε κάθε τμήμα παρουσιάζονταν διαφορετικών ειδών έργα και, συνεπώς, προκλήσεις. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη και τα θετικά αλλά και τα αρνητικά της πρακτικής στο σύνολό της, θα ήθελα να προτείνω κάποιες ιδέες προς βελτίωση της διαδικασίας στον φορέα αλλά και στο ΠΜΣ.

In the following placement report I will discuss my experience as an intern at the translation company ORCO S.A. I will provide a description of the company itself, as well as the internship process, the challenges and skills that resulted from it. The multidimensional nature of this company's services is reflected in the schedule followed during my internship, which aimed at familiarisation of the interns with a variety of specialisations and translation projects. In each individual segment I will make some general comments, but also comments per specialisation, since every field presented different kinds of projects and challenges, accordingly. Finally, taking into account both the pros and cons of the internship as a whole, I would like to offer some ideas regarding the betterment of the process to the company as well as the MA.

1. Εισαγωγή

Οι φοιτητές και φοιτήτριες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων του τμήματος Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας (ΤΞΓΜΔ) έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε πρακτική άσκηση που λαμβάνει χώρα σε φορείς τις επιλογής τους. Προϋπόθεση για την επιλογή αυτή είναι οι εν λόγω φορείς να δραστηριοποιούνται στον χώρο της μετάφρασης και η φύση της πρακτικής άσκησης και του ρόλου τους σε αυτή να είναι μεταφραστική. Μια εξαιρετική ευκαιρία για φοιτητές και φοιτήτριες να έρθουν σε επαφή με κάποιους διαθέσιμους φορείς υπήρξε η Ημέρα Καριέρας και Έρευνας, μια εκδήλωση που διοργανώνει ετησίως το ΤΞΓΜΔ. Στην εκδήλωση συμμετείχαν μεταφραστικές εταιρίες από Ελλάδα αλλά και Κύπρο οι οποίες επεξήγησαν τις δυνατότητες πρακτικής άσκησης, όσον αφορά τη διάρκεια, γνωστικά πεδία, εργαλεία, πελάτες, κλπ. Αποτέλεσε επίσης πολύ καλή ευκαιρία για δικτύωση και γνωριμία με διαφορετικούς ανθρώπους, εξειδικεύσεις και πτυχές του χώρου της μετάφρασης.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρουσιάσεις από την Ημέρα Καριέρας και όσα μας ανέφερε η ακαδημαϊκή υπεύθυνη, οι φοιτητές και φοιτήτριες έπρεπε να επιλέξουν τον φορέα που ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες και στα ενδιαφέροντα τους και να κανονίσουν μια συνάντηση με την ακαδημαϊκή υπεύθυνη. Στη συνάντησή μου μαζί της, παρουσίασα και αιτιολόγησα τις εταιρίες που με ενδιέφεραν, με πρώτη μου επιλογή να είναι η ORCO S.A. (στο εξής ORCO). Έχοντας ενδιαφέρον τόσο για την μετάφραση κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και ιατρικών κειμένων, η συγκεκριμένη εταιρεία αποτέλεσε ξεκάθαρα στο μυαλό μου κυρίαρχη επιλογή, κάτι με το οποίο συμφώνησε και η ακαδημαϊκή υπεύθυνη. Έπαιξε επίσης σημαντικό ρόλο η τοποθεσία της εταιρείας στην Αθήνα και η δυνατότητα που παρέχει για πρακτική άσκηση με φυσική παρουσία, καθώς θεωρώ πολύ σημαντικό κομμάτι της πρακτικής άσκησης την εξοικείωση με το περιβάλλον, τις σχέσεις με επαγγελματίες του χώρου, και τη ροή εργασίας που λαμβάνουν χώρα σε ένα μεταφραστικό γραφείο.

Το αμέσως επόμενο βήμα υπήρξε η αποστολή βιογραφικού και η επικοινωνία με την Υπεύθυνη Προμηθευτών και Προσωπικού της ORCO, Κωνσταντίνα Παπασταματίου. Η διαδικασία για την διεκδίκηση θέσης πρακτικής άσκησης περιλάμβανε τη μετάφραση δύο σύντομων δοκιμαστικών κειμένων (300-500 λέξεων) από τα Αγγλικά προς τα Ελληνικά, όπου οι τομείς εξειδίκευσης επιλέχθηκαν από εμένα, και μία σύντομη συνέντευξη. Επέλεξα τα δοκιμαστικά να είναι ένα ιατρικό και ένα νομικό κείμενο, εφόσον ένιωθα μεγαλύτερη εξοικείωση με αυτά τα είδη μετάφρασης και ήξερα ότι η βιβλιοθήκη του Ιονίου Πανεπιστημίου παρέχει πληθώρα λεξικών με νομικό και ιατρικό λεξιλόγιο. Είχα περιθώριο μια εβδομάδα για

την υποβολή των δοκιμαστικών, είχα ενημερωθεί όμως και για την δυνατότητα παράτασης, η οποία δεν χρειάστηκε. Τα δοκιμαστικά κείμενα περιλάμβαναν σαφείς οδηγίες και κατόπιν της υποβολής έλαβα LQA Report και για τα δύο κείμενα, με σχόλια και επισήμανση λαθών.

Εφόσον η ανατροφοδότηση αυτή ήταν καλή, προχωρήσαμε σε διαδικασία συνέντευξης με την κα Παπασταματίου. Προσδιορίστηκαν εξαρχής το πρόγραμμα, οι στόχοι και τα αναμενόμενα αποτελέσματα τόσο από πλευράς της εταιρείας όσο και από δικής μου πλευράς. Επισημάνθηκε ότι η πρακτική άσκηση θα διαρκούσε 2 μήνες, θα διεξαγόταν με φυσική παρουσία, πλήρη απασχόληση (9:00 με 17:00) και αμισθί. Η πρακτική άσκηση θα περιλάμβανε εκπαίδευση από όλες τις ομάδες εξειδίκευσης της εταιρείας που θα αναφερθούν λεπτομερώς παρακάτω. Την ίδιο περίοδο θα ερχόταν ως ασκούμενη στην ORCO και μια προπτυχιακή φοιτήτρια του ΤΞΓΜΔ, επομένως η ημερομηνία έναρξης της πρακτικής άσκησης ορίστηκε έπειτα από συνεννόηση και μαζί της, ώστε να ξεκινήσουμε συγχρόνως. Υπήρξε σταθερή επικοινωνία με την υπεύθυνη προσωπικού της ORCO πριν της έναρξη της πρακτικής άσκησης και έγκαιρη αποστολή των εγγράφων προς υπογραφή, όπως το συμφωνητικό μαθητείας. Στη συνέχεια θα αναφερθώ με περισσότερες λεπτομέρειες στην ίδια την εταιρεία, καθώς και στην εμπειρία μου ως μαθητευόμενη εκεί για το διάστημα αυτό.

2. Περιγραφή Φορέα

Εξειδίκευση και πελάτες: Η ORCO S.A. είναι μια διεθνώς αναγνωρισμένη εταιρεία με εντοπωσιακή γκάμα πελατών, από μεγάλες «πολυεθνικές εταιρείες, κρατικούς φορείς, τράπεζες και ιδιωτικές επιχειρήσεις, έως και διεθνείς οργανισμούς και την Ευρωπαϊκή Ένωση» (ORCO S.A.). Ενασχολείται επίσης με την τοπική προσαρμογή λογισμικού και πολυμέσων. Όλες οι προαναφερόμενες υπηρεσίες παρέχονται σε μια ποικιλία γλωσσικών συνδυασμών και ο όγκος των έργων που αναλαμβάνει η ORCO ετησίως φθάνει κατά μέσο όρο τις 80 εκατομμύρια λέξεις. Η εταιρεία παρέχει υπηρεσίες από επαγγελματίες με εμπειρία και τεχνογνωσία στα γνωστικά τους πεδία, που απαρτίζουν τα διαφορετικά τμήματα εντός της εταιρείας. Οι τομείς εξειδίκευσης ποικίλουν και μπορούν να χωριστούν στις εξής ευρύτερες κατηγορίες: τεχνικός και κατασκευαστικός τομέας, πληροφορική και τεχνολογία, βιοεπιστήμες, βιντεοπαιχνίδια και ψυχαγωγία, Ευρωπαϊκή Ένωση και δημόσιος τομέας, ταξίδια και τουρισμός, λιανικό και ηλεκτρονικό εμπόριο, εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση. Η εταιρεία χρησιμοποιεί πληθώρα εργαλείων μετάφρασης και τοπικής προσαρμογής, γλωσσικών τεχνολογιών γενικότερα, και προσφέρει διαφορετικών ειδών υπηρεσίες σε κάθε τομέα, καλύπτοντας ένα τεράστιο εύρος γλωσσικών υπηρεσιών.

Υλικοτεχνική υποδομή: Τα γραφεία της εταιρείας βρίσκονται στο κέντρο της Αθήνας, λίγα βήματα από τον Εθνικό κήπο και εκτείνονται σε δυο ορόφους. Κάθε όροφος είναι διαμορφωμένος έτσι ώστε να καλύπτει τις ανάγκες των εργαζομένων και να παρέχει παραγωγικό και προσβάσιμο περιβάλλον εργασίας. Υπάρχουν αίθουσες συνεδριάσεων, μια βιβλιοθήκη, κουζίνα και τουαλέτες σε κάθε όροφο. Η βιβλιοθήκη, συγκεκριμένα, περιλαμβάνει αμέτρητα λεξικά με διαφορετικούς γλωσσικούς συνδυασμούς και εξειδικεύσεις, τα οποία φάνηκαν ιδιαίτερα χρήσιμα και στα πλαίσια της πρακτικής. Επίσης, υπήρχε στην αίθουσα της βιβλιοθήκης και ένας υπολογιστής ανοικτής χρήσης, οπότε εάν, για παράδειγμα, υπάρχει φασαρία σε κάποιο γραφείο, μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει αυτόν τον υπολογιστή για δουλειά, συσκέψεις, κ.λπ. Οι διαφορετικές ομάδες που προαναφέρθηκαν διαθέτουν και αντίστοιχα ξεχωριστά γραφεία ανά γνωστικό πεδίο.

Εταιρική δομή: Η ORCO έχει εκατοντάδες εξωτερικούς συνεργάτες, στα γραφεία της, όμως, εργάζεται η εσωτερική ομάδα εργαζομένων της, αποτελούμενη από περίπου 40 άτομα. Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει «ανώτερα στελέχη με πολυετή εμπειρία στον κλάδο της μετάφρασης και της τοπικής προσαρμογής, και στην παραγωγή, την επίβλεψη, τον συντονισμό και τη διασφάλιση ποιότητας των μεταφραστικών έργων» (ORCO S.A.). Συγκεκριμένα, αποτελείται από: τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, την Γενική Διευθύντρια, την Υπεύθυνη

Παραγωγής, την Επικεφαλής του τμήματος Ευρωπαϊκών έργων και Υπεύθυνη Ποιότητας, την Υπεύθυνη Ανθρώπινου Δυναμικού και Λογιστηρίου, την Υπεύθυνη Ποιότητας και Εκπαίδευσης του τμήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον Υπεύθυνο Πληροφορικής και Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων, την Υπεύθυνη Συντονισμού Πωλήσεων και Μάρκετινγκ, την Υπεύθυνη Προμηθευτών και την Υπεύθυνη Συντονισμού Παραγωγής. Πέραν αυτών, η εσωτερική ομάδα απαρτίζεται και από εξειδικευμένους μεταφραστές/ριες, επιμελητές/ριες, και project managers.

Ροή εργασίας: Έχοντας ως κύριο γνώμονα την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, η ORCO κατέχει επιτυχώς τις πιστοποιήσεις ποιότητας ISO 9001, ISO 17100 και ISO 27001. Κατά την διάρκεια της εκπαίδευσής μου στα διαφορετικά τμήματα, παρατήρησα κάποιες διαφορές στην ροή εργασίας, κυρίως όσον αφορά το πρώτο στάδιο ανάθεσης και ανάληψης ενός έργου. Για παράδειγμα μπορεί σε κάποια έργα να προηγηθεί μέιλ διαθεσιμότητας, έπειτα μέιλ ανάθεσης και τελικά μέιλ ανάθεσης στο SDL Trados Studio, ή σε κάποιο άλλο έργο μπορεί να υπάρξει κατευθείαν μέιλ ανάθεσης έργου. Γενικότερα, υπήρχαν φυσικά τα καθιερωμένα στάδια: προεργασία από τον/την project manager, μετάφραση, ποιοτικός έλεγχος μεταφραστή/ριας, review, revision, proofreading, project manager sign-off, κ.ά. αναλόγως το είδος και, ενδεχομένως, την έκταση ενός έργου. Υπάρχουν επίσης έργα στο οποία ενδέχεται να δουλεύει ομάδα μεταφραστών ταυτοχρόνως, όπου η ροή εργασίας γίνεται σαφώς περιπλοκότερη.

Εργαλεία υποβοήθησης της μετάφρασης: Η εταιρεία έχει μακροχρόνια επαγγελματική συνεργασία με την SDL και πλέον με την RWS. Χρησιμοποιείται το εργαλείο SDL Trados Studio, του οποίου η διάδοση και διανομή προωθούνται μέσω της εταιρείας στην Ελλάδα, την Κύπρο και το Ισραήλ. Η εταιρεία παρέχει επίσης εκπαιδευτικά σεμινάρια για την χρήση του εργαλείου. Κατά της διάρκεια της πρακτικής και συγκεκριμένα στον τομέα της οπτικοακουστικής μετάφρασης χρησιμοποιείται το εργαλείο Subtitle Edit, ένα πολύ διαδεδομένο εργαλείο για την δημιουργία, τον χρονισμό και την μετάφραση υποτίτλων.

3. Συμμετοχή της ασκούμενης στην παραγωγική διαδικασία

Σε αυτή την ενότητα θα αναφερθώ αναλυτικά στην διαδικασία της πρακτικής άσκησης από αρχής μέχρι τέλους. Επειδή η διαδικασία στο σύνολό της ήταν κοινή για εμένα και για την προπτυχιακή ασκούμενη γίνεται συχνά χρήση του α' πληθυντικού προσώπου. Κατά την πρώτη ημέρα της πρακτικής άσκησης έγινε μια σύντομη περιήγηση στον χώρο των γραφείων και μια πρώτη γνωριμία με όλα τα διαφορετικά τμήματα, καθώς και με τους/τις εργαζόμενους/ες. Και οι δύο ασκούμενες θα εργαζόμασταν στον ίδιο χώρο με μία από τις ομάδες τοπικής προσαρμογής καθ' όλη τη διάρκεια της πρακτικής μας. Μας δόθηκαν αναλυτικά σχεδιαγράμματα με τα γραφεία, τους/τις εργαζόμενους/ες και τα στοιχεία επικοινωνίας τους, ώστε να μπορούμε ανά πάσα στιγμή να απευθυνθούμε στα κατάλληλα άτομα. Είχαμε και μια σύντομη συνάντηση με την κα Ειρήνη Κωστοπούλου και έπειτα με την κα Ελένη Θεοδωράτου, Υπεύθυνη Ποιότητας και Υπεύθυνη Παραγωγής αντίστοιχα, που μας είπαν λίγα λόγια για την εταιρεία και είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε για τους πελάτες της ORCO, τις προοπτικές συνεργασίας, και την αγορά εργασίας γενικότερα. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης, τα έργα τα οποία μετέφρασα ήταν ήδη ολοκληρωμένα και μεταφρασμένα έργα, οπότε υπήρξε προσομοίωση όσον αφορά τις προθεσμίες. Υπήρχε επίσης συνεχής επικοινωνία και επίβλεψη από την υπεύθυνη του εκάστοτε τμήματος με το οποίο συνεργαζόμουν.

Τις πρώτες μέρες μας δόθηκαν οδηγίες για την χρήση της πλατφόρμας Plunet και την δημιουργία λογαριασμού στην πλατφόρμα εκπαίδευσης της ORCO. Από εκεί ξεκινήσαμε την παρακολούθηση του πρώτου μας σεμιναρίου, που είχε ως στόχο την εξοικείωση με το εργαλείο SDL Trados Studio (στο εξής Trados). Υπήρχαν τρία μικρά έργα προς μετάφραση, διαφορετικής θεματολογίας το ένα από το άλλο, με τα οποία μπορέσαμε να εξασκηθούμε στην χρήση μεταφραστικής μνήμης και βάσης ορολογίας, στην αναγνώριση και χρήση συντομεύσεων στο πληκτρολόγιο, στη σωστή δημιουργία φακέλου για το έργο και αρχειοθέτηση, καθώς και στην αποστολή του τελικού πακέτου. Είχαμε την ευκαιρία να δούμε και διαφορετικές περιπτώσεις, με έτοιμα πακέτα, αρχεία που χρειάστηκε να κάνουμε εμείς δημιουργία έργου, έργα groupshare. Η αρχική αυτή εκπαίδευση κράτησε τέσσερις ημέρες και έπειτα ήμασταν έτοιμες να προχωρήσουμε στον πρώτο τομέα εξειδίκευσης, την μετάφραση κείμενων για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής Επιτροπή).

Κατόπιν γνωριμίας με την υπεύθυνη της εκπαίδευσης, Μαρίζα Λάβδα, μας δόθηκε βιντεοσκοπημένο εκπαιδευτικό σεμινάριο, αφιερωμένο σε αυτό το πεδίο. Υπήρξε μια εισαγωγή όσον αφορά τους φορείς με τους οποίους συνεργάζεται η εταιρεία, τις απαιτήσεις

όσον αφορά την ποιότητα των μεταφράσεων, τα είδη κειμένων τα οποία καλείται να μεταφράσει η εταιρεία, καθώς και τις ιδιαιτερότητές τους. Αναφέρθηκαν με λεπτομέρεια οι διαθέσιμοι πόροι και τα εργαλεία που έχουν στη διάθεση τους οι μεταφραστές/ριες και δόθηκαν οι αντίστοιχοι πόροι και ιστοσελίδες. Επεξηγήθηκε η διαδικασία από την αρχή μέχρι την παράδοση του τελικού έργου, με παραδείγματα από μείλ για την διαθεσιμότητα και την ανάθεση έργου, τα κείμενα αναφοράς και πώς να τα χρησιμοποιήσουμε, κ.ά. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση σε τίτλους, παραπομπές, έμμεσα παραθέματα και υποδιαίρεσεις (παράγραφος ή εδάφιο, σημείο ή στοιχείο), όπου χρειαζόταν ιδιαίτερη προσοχή και απόλυτη ακρίβεια στη μετάφρασή τους και ήταν αναγκαία η ορθή διασταύρωση όλων των σχετικών πληροφοριών. Όσον αφορά την χρήση του Trados, παρουσιάστηκαν οι συνήθεις ρυθμίσεις, συντομεύσεις, μεταφραστικές μνήμες και βάσεις ορολογίας που παρέχονται στους εξωτερικούς συνεργάτες, και κάποιες ακόμη συμβουλές στην περίπτωση που χρησιμοποιείται και μηχανική μετάφραση στο έργο. Αφότου είδαμε όλα τα βίντεο του σεμιναρίου, μας δόθηκε ένα έργο της Επιτροπής προς μετάφραση συνοδευόμενο από σαφείς οδηγίες. Κάτι που θεώρησα αρκετά ενδιαφέρον και το οποίο δεν παρατήρησα να συμβαίνει στα υπόλοιπα τμήματα είναι το εξής, οι μεταφραστές/ριες ενθαρρύνονται να αφήνουν σχόλια για τους αναθεωρητές/ριες όπου παρέχουν την πηγή τους για τη διασταύρωση τίτλων κανονισμών, παραπομπών ή δυσεύρετων όρων. Κατά την ολοκλήρωση του έργου, μας δόθηκε αναλυτική ανατροφοδότηση από την υπεύθυνη, με επισημάνσεις τόσο για την ορολογία όσο για τα σχόλια, και συντακτικές συμβάσεις ή προτιμήσεις, και επιστράφηκαν τα αρχεία με track changes.

Παραμένοντας στον χώρο των ευρωπαϊκών κειμένων, αλλά προχωρώντας σε διαφορετικό τομέα, ήρθαμε σε επαφή με κείμενα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (στο εξής Κοινοβούλιο), συγκεκριμένα, με τροπολογίες. Το μεγαλύτερο μέρος της εκπαίδευσης για τα ευρωπαϊκά κείμενα είχε ήδη γίνει και για την νέα αυτή κατηγορία κειμένων και τις ιδιαιτερότητές τους μας μίλησε η υπεύθυνη του τμήματος αυτού. Οι τροπολογίες είναι αρκετά ιδιαίτερα κείμενα, τόσο στη μορφή τους, όσο και στη διαχείριση που απαιτούν. Πέραν της μετάφρασης, είναι αναγκαία η επισήμανση όλων των αλλαγών που έχουν γίνει με εξαιρετική προσοχή στη λεπτομέρεια. Μας ζητήθηκε η μετάφραση δύο έργων, ένα από κάθε είδος τροπολογίας. Δόθηκαν αναλυτικές οδηγίες όσον αφορά την επισήμανση, την χρήση των κειμένων αναφοράς και υπήρχε επίσης βιβλιογραφία για την δομή και την μορφή των τροπολογιών. Πριν ξεκινήσουμε τη μετάφραση, η υπεύθυνη μας έδωσε και ορισμένες συμβουλές για την διασταύρωση ορολογίας, τη μη αναπαραγωγή λαθών, αλλά και συμβουλές για ρυθμίσεις του Trados που ενδέχεται να διευκολύνουν την μεταφραστική διαδικασία. Και

σε αυτή την εκπαίδευση λάβαμε άμεσα την ανατροφοδότηση από την υπεύθυνη, η οποία μας παρουσίασε τα αρχεία με track changes. Σε πολλά σημεία διευκρινίστηκε ότι έγιναν αλλαγές με βάση την προτίμηση και όχι λόγω λανθασμένης μετάφρασης. Θα δοθούν περισσότερα παραδείγματα μεταφραστικών προκλήσεων σε τροπολογίες στο επόμενο κεφάλαιο της εργασίας.

Το επόμενο τμήμα με το οποίο συνεργαστήκαμε ήταν αυτό της τοπικής προσαρμογής. Ήρθαμε σε επαφή με την αντίστοιχη project manager, η οποία μας παρείχε υλικό και βιβλιογραφία στην πλατφόρμα εκπαίδευσης. Η θεωρία βοήθησε με τον ορισμό σημαντικών εννοιών στον χώρο της επιχώριας προσαρμογής, όπως ‘user interface’, ‘user assistance’, ‘DTP’, ‘LSO’, κ.ά. Έγινε αναφορά στα είδη των προκλήσεων του τομέα αυτού, καθώς και στα βασικά μοντέλα επιχώριας προσαρμογής: agile και waterfall, με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους. Τα έργα που κληθήκαμε να μεταφράσουμε αποτελούσαν τεχνικά κείμενα user interface, user assistance και κείμενα μάρκετινγκ. Τα έργα προέρχονταν από διαφορετικούς πελάτες και επομένως συνοδεύονταν από διαφορετικούς οδηγούς. Μέρος της εκπαίδευσης αποτέλεσε και η εκμάθηση χρήσης του εργαλείου Xbench για τον ποιοτικό έλεγχο. Για τα έργα που είχαμε να μεταφράσουμε μας ζητήθηκε να συμπεριλάβουμε και τον ποιοτικό έλεγχο που τρέξαμε για το κάθε έργο στο Xbench. Στη συνέχεια, δουλέψαμε με κείμενα μάρκετινγκ, συνοδευόμενα πάλι από διαφορετικούς οδηγούς για την σύνταξή τους με τις προτιμήσεις των πελατών. Οι προτιμήσεις αυτές μπορεί να αφορούσαν, μεταξύ άλλων, την μετάφραση λέξεων κλειδιά, την προτίμηση ή αποφυγή της παθητικής φωνής, την χρήση ουδέτερης ως προς το φύλο γλώσσα, την προτίμηση β’ ενικού ή πληθυντικού.

Στη συνέχεια, ήρθαμε σε επαφή με διαφορετική project manager, η οποία μας παρουσίασε τις κατηγορίες οπτικοακουστικών έργων που αναλαμβάνει η ORCO, από βιντεοπαιχνίδια έως επεισόδια τηλεοπτικών σειρών, αφίσες, κ.ά. με κάθε κατηγορία να παρουσιάζει διαφορετικές προκλήσεις και περιορισμούς. Σε αυτό το τμήμα μας ζητήθηκαν τα εξής: μετάφραση υποτίτλων στο Trados, μετάφραση βίντεο μικρής (περίπου 3 λεπτά) αλλά και μεγάλης διάρκειας (περίπου 45 λεπτών) στο Subtitle Edit. Για τον συγκεκριμένο εργαλείο δόθηκαν κάποιες κατευθυντήριες γραμμές αλλά δεν χρειάστηκε εκτενής εκπαίδευση εφόσον τόσο εγώ όσο και η δεύτερη ασκούμενη είχαμε εμπειρία στη χρήση αυτού του εργαλείου. Είχαμε επίσης την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουμε και μια εφαρμογή αυτόματης απομαγνητοφώνησης, χρονισμού και δημιουργίας υποτίτλων, την εφαρμογή Sonix. Η εφαρμογή αυτή επισημαίνει στο απομαγνητοφωνημένο κείμενο με διαφορετικά χρώματα το ποσοστό αξιοπιστίας της απομαγνητοφώνησης και τα διαφορετικά σημεία όπου ενδέχεται για

οποιοδήποτε λόγο να μην είναι σωστή. Αναγνωρίζει επίσης διαφορετικούς ομιλητές/ριες και σου επιτρέπει να βάλεις ταμπέλα για κάθε ομιλητή/ρια. Σε ένα από τα βίντεο που κληθήκαμε να υποτιτλίσουμε κάναμε μετεπιμέλεια στα αποτελέσματα της Sonix στην εφαρμογή Subtitle Edit.

Αφιερώθηκε χρόνος στην μετεπιμέλεια μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου σαν ξεχωριστή ενότητα, όπου δόθηκε έμφαση στη διαφορά μεταξύ light και full post-editing και μεταφράσαμε αναλόγως διαφορετικά κείμενα αλλά και το ίδιο κείμενο με καθεμιά από τις προσεγγίσεις. Ήταν σημαντικό να μην παρασυρθούμε από τα αποτελέσματα της μηχανικής μετάφρασης στη διαδικασία αυτή και να ελέγχουμε τακτικά τις μεταφραστικές μνήμες και βάσεις ορολογίας, ώστε να διατηρηθεί συνέπεια στην ορολογία.

Ως μέρος της εκπαίδευσής μας για τη χρήση του εργαλείου Trados, μάθαμε και για μια δουλειά που πολύ σπάνια θα χρειαστεί να κάνουμε ως μεταφράστριες, αλλά την οποία θεώρησα πολύ ενδιαφέρουσα, την διαδικασία alignment. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει την αντιστοίχιση κειμένου πηγή και τελικού μεταφράσματος, με σκοπό την δημιουργία μεταφραστικών μνημών.

Το τελευταίο κομμάτι της εκπαίδευσης αφορούσε τα ιατρικά κείμενα. Όπως έχει προαναφερθεί στο δεύτερο κεφάλαιο, η ORCO αναλαμβάνει πολλών ειδών κείμενα από τον τομέα των βιοεπιστημών. Τα βιντεοσκοπημένα σεμινάρια ήταν πλήρως βοηθητικά και επεξηγηματικά, μεταξύ άλλων, ως προς τις διαφορετικές λειτουργίες κάθε κειμένου είδους, το διαφορετικό κοινό στόχος, το διαφορετικό επίπεδο λόγου. Υπήρξαν πάλι παραδείγματα για την διαδικασία ανάθεσης, ανάληψης και υποβολής ενός ιατρικού έργου, καθώς και στην ιδανική αρχειοθέτηση (προτίμηση για επιφανειακές δομές) και τη δημιουργία έργου στο Trados. Τονίστηκε η σημασία τόσο των πολύ αναλυτικών οδηγιών, όσο και των κειμένων αναφοράς. Δουλέψαμε με πολλά είδη έργων (κλινική μελέτη, εγχειρίδιο χρήσης, user interface, αντίστροφη μετάφραση, κ.ά.) και ρόλων (μεταφράστρια, επιμελήτρια, proofreader, linguistic sign off) και πήραμε μια ιδέα από τις διαφορετικές πτυχές του συγκεκριμένου τομέα. Η υπεύθυνη της ομάδας ιατρικών μεταφράσεων μας έκανε δεύτερη εκπαίδευση για τον έλεγχο ποιότητας μέσω Xbench, καθώς η διαδικασία είναι διαφορετική όταν πρόκειται για ιατρικό κείμενο, με την χρήση checklist, λεξικών, κ.λπ. και την μετέπειτα επεξεργασία και συμπλήρωση του αρχείου excel με κάποιες τυποποιημένες εκφράσεις ('false positive').

Τέλος, την τελευταία ημέρα της πρακτικής έγινε μια συνάντηση με την Κωνσταντίνα Παπασταματίου, όπου μας παρείχε μια γενικότερη και πιο συνολική ανατροφοδότηση και συζητήθηκαν μελλοντικά σχέδια και προοπτικές συνεργασίας.

4. Προκλήσεις

Στο κεφάλαιο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ αρχικά σε κάποιες γενικότερες προκλήσεις που αντιμετώπισα κατά τη διάρκεια της πρακτικής και στη συνέχεια, να αναφερθώ σε δυσκολίες που παρουσιάστηκαν στα διαφορετικά τμήματα.

Αρχικά, η εμπειρία μου ως μεταφράστρια πριν την πρακτική άσκηση περιοριζόταν στα μαθήματα που είχα παρακολουθήσει στην Αγγλική Φιλολογία και στο ΠΜΣ Επιστήμη της Μετάφρασης. Το ΠΜΣ, ειδικά, περιείχε μαθήματα όπως η νομική μετάφραση, η μετάφραση κειμένων της ΕΕ, η οπτικοακουστική μετάφραση και τα μεταφραστικά εργαλεία, και με βοήθησε αρκετά στη δημιουργία κάποιων θεμελίων και στην ανάπτυξη τεχνικών που μου φάνηκαν ιδιαίτερα χρήσιμα στην πρακτική.

Η εναλλαγή μεταξύ όλων αυτών των ειδών μετάφρασης κατά τη διάρκεια της πρακτικής, αποτέλεσε μια πρόκληση από μόνη της και απαιτούσε γρήγορη προσαρμογή σε εντελώς διαφορετικά κείμενα, κοινά στόχο, θεματολογίες, επίπεδα λόγου, οδηγούς σύνταξης κειμένων, οδηγίες, προτιμήσεις πελατών, και πολλά άλλα. Όλοι αυτοί οι διαφορετικοί παράγοντες έπρεπε να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο με κάθε εναλλαγή τμήματος, αλλά και ανάμεσα σε έργα του ίδιου γνωστικού πεδίου. Σε κάθε περίπτωση, βρήκα πολύ βοηθητικό το περιβάλλον και τις υπεύθυνες όλων των τμημάτων με τα οποία συνεργαστήκαμε, καθώς ήταν πάντα προσιτές και ενθάρρυναν τις ερωτήσεις κάθε είδους. Βοήθησε επίσης πολύ η παρουσία των μεταφραστών που εργάζονταν στον ίδιο χώρο με εμάς, που μας κατεύθυναν και επιβεβαίωναν ότι ανεξαρτήτως εμπειρίας, όλοι και όλες έχουν απορίες και χρειάζονται βοήθεια που και που.

Οι πρώτες σημαντικές προκλήσεις προέκυψαν στη μετάφραση των ευρωπαϊκών κειμένων. Συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης συγκεκριμένες μεταφραστικές προκλήσεις που προκύπτουν από τα ευρωπαϊκά κείμενα: η μετάφραση των όρων ‘shall’ και ‘should’, ‘law’ και ‘legislation’, ‘this’ και ‘that’ και εκφράσεων όπως ‘enters into force’, ‘shall apply from’ και ‘without prejudice to’. Πρόκειται για κείμενα που περιέχουν εδραιωμένους όρους και εκφράσεις, και λεπτή διάκριση μεταξύ όρων, η οποία εάν δεν διατηρηθεί μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρή παρερμηνεία τους. Υπάρχουν επίσης συμβάσεις που αφορούν συγκεκριμένα την ελληνική γλώσσα, για παράδειγμα πού χρησιμοποιούνται κεφαλαία αντί πεζών, πώς πρέπει να γράφονται ορισμένες συντομογραφίες και ακρωνύμια, και πολλά ακόμη, τα οποία μπορεί κανείς να βρει στο Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων. Εξίσου στα κείμενα της Επιτροπής αλλά και του Κοινοβουλίου, η διασταύρωση ορολογίας αποτέλεσε

σημαντικό πρόβλημα και τις περισσότερες φορές υπήρχαν πολλαπλές αποδόσεις, όχι μόνο στα κείμενα αναφοράς, αλλά και στην ίδια τη μεταφραστική μνήμη. Για παράδειγμα, ο όρος ‘European Labour Authority’ είχε αποδοθεί ως, ‘Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας’ αλλά και ως ‘Ευρωπαϊκή Αρχή Απασχόλησης’, χωρίς να είναι ξεκάθαρο ποιος όρος είναι πιο θεμιτός. Άλλος ένας όρος που είχε πολλαπλές αποδόσεις ήταν το ρήμα ‘adopt’, το οποίο στα κείμενα αναφοράς και στις μεταφραστικές μνήμες είχε μεταφραστεί με πολλούς τρόπους: εκδίδω, θεσπίζω, εγκρίνω, υιοθετώ. Στην δική μου περίπτωση, επειδή γινόταν αναφορά σε μέτρα, κατέληξα ότι η ορθότερη σύμφραση είναι ‘θεσπίζω μέτρα’, κάτι που επιβεβαιώθηκε όταν ανέτρεξα τις πηγές μου. Ένα ακόμη συχνό πρόβλημα ήταν η χρήση των ενεργητικών μετοχών στη μετάφραση, όπου έπρεπε να δείξω ιδιαίτερη προσοχή στο υποκείμενο αλλά και τον χρόνο στη μετάφρασή μου. Οι παραπομπές απαιτούσαν επίσης εξαιρετική προσοχή στη λεπτομέρεια, καθώς οι παραπομπές σε κανονισμούς, οδηγίες και αποφάσεις διαφέρουν ανάλογα με την ημερομηνία έκδοσής τους, συγκεκριμένα εάν εκδόθηκαν πριν ή μετά το 2015. Για παράδειγμα: «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 86/2010 της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2010, περί [...]», ενώ «Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, περί [...]». Ο διοργανικός οδηγός σύνταξης κειμένων με βοήθησε ιδιαίτερα με το ζήτημα των παραπομπών.

Ειδικότερα στα κείμενα του Κοινοβουλίου προέκυψε μία νέα δυσκολία: στα κείμενα προς μετάφραση στο Trados υπήρχαν αμέτρητα κλειδωμένα segment. Φυσικά, αυτά παρείχαν πολλές φορές χρήσιμη ορολογία και φρασεολογία, αλλά στο συγκεκριμένο είδος έργου που χρειάζεται συνεχή αντιπαραβολή των αποσπασμάτων για τον εντοπισμό των αλλαγών, η μεσολάβηση τόσων κλειδωμένων segment μπορούσε εύκολα να οδηγήσει σε λάθη. Στο Trados υπάρχει η επιλογή φίλτρου, με την οποία μπορώ να επιλέξω να εμφανίζονται μόνο τα επεξεργάσιμα segment. Κάποιες φορές χρησιμοποίησα αυτή τη ρύθμιση, όμως με πολλή προσοχή καθώς έτσι ήταν πολύ πιθανό να χάσω τη ροή του κειμένου και τα συμφραζόμενα. Μπορεί, επομένως, λανθασμένα να θεωρούσα ότι ένα απόσπασμα πρόκειται για αιτιολογική σκέψη και να έβαζα στο τέλος άνω τελεία, ενώ στην πραγματικότητα ήταν αιτιολογική αναφορά και χρειαζόταν κόμμα. Η στίξη ήταν γενικότερα ένα πρόβλημα στα ευρωπαϊκά κείμενα, με πολύ αναλυτικούς κανόνες που, ευτυχώς, μπορούσαν να εντοπιστούν γρήγορα στο διοργανικό. Εξίσου περίπλοκη ήταν η δομή αυτών των κειμένων και οι διαφορές στην στίξη και αρίθμηση μεταξύ των επιμέρους τμημάτων, ειδικά εφόσον κάποιες φορές υπήρχαν λάθη στην στίξη του πρωτότυπου τα οποία δεν έπρεπε να επαναληφθούν στην τροπολογία, καθώς και διαφορές στην στίξη μεταξύ Ελληνικών και Αγγλικών.

Ο τομέας της επιχώριας προσαρμογής ήταν αυτός που παρουσίασε για μένα και τις περισσότερες δυσκολίες, τουλάχιστον όσον αφορά τα τεχνικά κείμενα με τα οποία δεν είχα καθόλου τριβή. Ιδίως τα κείμενα user interface και μάκρετινγκ (στον τομέα της πληροφορικής) περιείχαν τεχνικό λεξιλόγιο το οποίο έπρεπε πρώτα να κατανοήσω στην γλώσσα πηγή και το οποίο δεν ήταν εντελώς ξεκάθαρο σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να παραμείνει αυτούσιο στα Αγγλικά και σε ποιες πρέπει να μεταφραστεί. Για παράδειγμα, μετέφρασα τον όρο ‘touch’ ως ‘αφής’, αλλά στην ανατροφοδότηση που έλαβα επισημάνθηκε ότι ο συγκεκριμένος όρος δεν χρειαζόταν μετάφραση και μπορούσε να παραμείνει αυτούσιος. Αρκετά αποσπάσματα ήταν δυσνόητα και ήταν το μοναδικό είδος μετάφρασης στο οποίο δεν υπήρχε πάντα διαθέσιμο κείμενο αναφοράς ή ακόμη και συμφραζόμενα. Σε κάποιες περιπτώσεις, κυρίως σε κείμενα user interface, ζητούνταν η μετάφραση λέξεων ή φράσεων μεμονωμένα, χωρίς καμία ένδειξη του τρόπου χρήσης τους. Ήταν επίσης αρκετά δύσκολη η χρήση συμπεριληπτικής γλώσσας που ζητούνταν από ορισμένους πελάτες στις οδηγίες, οι οποίες περιείχαν και αντιφάσεις όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα. Μπορεί, δηλαδή, να προτιμούν χρήση ουδέτερης ως προς το φύλο γλώσσας, αλλά σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό ζητούν να μην χρησιμοποιούνται διπλοί τύποι και να χρησιμοποιείται ο γενικός αρσενικός τύπος.

Η οπτικοακουστική μετάφραση σε γενικές γραμμές παρουσίασε τις τυπικές προκλήσεις λόγω χώρο-χρονικών περιορισμών και διαφορετικών οδηγιών ανάλογα το έργο, για παράδειγμα, τότε να χρησιμοποιούνται italics, πώς να γίνεται η μετάβαση από τον ένα υπότιτλο στον άλλο, κ.ο.κ. Το μεγαλύτερο βίντεο που υποτίτλισα (ενδογλωσσικά), διάρκειας περίπου 45 λεπτών, είχε πρώτα περαστεί στην εφαρμογή Sonix, η οποία έκανε την απομαγνητοφώνηση, τον ενδεικτικό χρονισμό και χωρισμό υποτίτλων. Ουσιαστικά, σκοπός ήταν να γίνει μετεπιμέλεια στο αποτέλεσμα της εφαρμογής, κάτι που γρήγορα συνειδητοποίησα ότι θα απαιτούσε τον διπλάσιο χρόνο. Επειδή ο διάλογος ήταν πολύ πυκνός και σε αρκετά σημεία μίλαγαν ταυτόχρονα οι χαρακτήρες, υπήρχαν δεκάδες λάθη και στην απομαγνητοφώνηση αλλά και στον χωρισμό και χρονισμό των υποτίτλων. Αφότου διαπίστωνα πόσο πιο χρονοβόρα θα ήταν η μετεπιμέλεια αυτών των υποτίτλων, ήρθα σε επικοινωνία με την project manager της ομάδας και συμφωνήσαμε ότι θα ήταν καλύτερο να υποτιτλίσω το βίντεο χωρίς τη χρήση της εφαρμογής.

Στον τομέα των βιοεπιστημών οι κυριότερες δυσκολίες προέκυψαν από τις διαφορετικές κατηγορίες κειμένων αλλά και ρόλων που ανέλαβα. Έχει τεράστια σημασία η έννοια του ‘scope’, δηλαδή το να γνωρίζεις τι ακριβώς περιλαμβάνει το έργο που έχεις αναλάβει, αν για παράδειγμα πρέπει να ελέγξεις τα 100% segment ή όχι, που δικαιούσαι να

κάνεις αλλαγές και να επέμβεις, και που όχι. Και σε αυτή την περίπτωση, τα έργα συνοδεύονταν από αναλυτικές οδηγίες που επεξηγούσαν, μεταξύ άλλων, το scope, ποιοι όροι δεν πρέπει να μεταφραστούν, τη σειρά προτεραιότητας των μεταφραστικών μηνμών και των βάσεων ορολογίας. Στην μετάφραση των ιατρικών κειμένων ήταν αναγκαίο πέραν των οδηγιών, ήταν αναγκαίο να έχω ανοιχτά τα κείμενα αναφοράς και στα Αγγλικά και στα Ελληνικά, ώστε να έχω εικόνα της τελικής μορφοποίησης. Τα πολλαπλά αυτά αρχεία, και η συνεχής εναλλαγή μεταξύ τους ήταν αρκετά κουραστική, όμως βοηθούσαν στην επίλυση των αποριών μου και στην αποφυγή λαθών. Μία διαδικασία που μου φάνηκε ενδιαφέρουσα ήταν η LSO (linguist sign-off), που περιλαμβάνει τον σχολιασμό για αναγκαίες αλλαγές σε αρχείο PDF και την ενσωμάτωση των εν λόγω αλλαγών στο αρχείο xdiff. Πέραν των πιθανών μεταφραστικών λαθών και ασυνεπειών, έπρεπε να ελέγξω ότι η μορφή του τελικού PDF είναι σωστή κι δεν υπάρχουν και λάθη μορφοποίησης. Σε περίπτωση εντοπισμού λάθους, χρειάζεται σχόλιο για την διόρθωση του, στο οποίο πρέπει να είναι απολύτως σαφείς οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν και να είναι διατυπωμένες πάντα στα Αγγλικά εφόσον το άτομο που θα αναλάβει την ενσωμάτωσή τους στις περισσότερες περιπτώσεις δεν γνωρίζει Ελληνικά (για παράδειγμα: «Please change: 2021 to: 2022 Change implemented in xdiff file.»). Μεταξύ των διαφορετικών γνωστικών πεδίων, όπως ήταν αναμενόμενο, προέκυψε και ποικιλία προκλήσεων, άλλοτε τεχνικών, άλλοτε μεταφραστικών, κάποιων κοινών δυσκολιών σε όλα τα είδη (η ασυνέπεια στην ορολογία αποτέλεσε γενικό πρόβλημα).

5. Κριτική Αποτίμηση Πρακτικής Άσκησης

Ανέφερα παραπάνω ότι πριν ξεκινήσω την πρακτική άσκηση η εμπειρία μου στον χώρο της μετάφρασης ήταν εξ ολοκλήρου ακαδημαϊκή και περιοριζόταν στη θεωρία. Όπως επισημαίνεται και στη σχετική βιβλιογραφία, οι εργοδότες με την παροχή της δυνατότητας για πρακτική άσκηση μπορούν να βοηθήσουν τους φοιτητές να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ θεωρίας και πράξης (Gabr, 2007), κάτι που θεωρώ πως επιτεύχθηκε στην περίπτωση μου.

Στην ORCO μου δόθηκε η ευκαιρία να εφαρμόσω όλα όσα έμαθα κατά τη διάρκεια των σπουδών μου, αλλά κυρίως με βοήθησε να έρθω σε επαφή με πολλές εξειδικεύσεις, διαφορετικά είδη κειμένων και εργαλεία, αλλά και πολλούς/ές επαγγελματίες του χώρου. Ομολογώ πως ξεκινώντας της πρακτική, όλα αυτά τα διαφορετικά είδη μετάφρασης φάνταζαν τρομακτικά. Παρόλα αυτά, σε κάθε νέο τμήμα, σε κάθε νέο έργο, ένιωθα πάντα στήριξη τόσο από την εκάστοτε υπεύθυνη/project manager, όσο και από τα υπόλοιπα μέλη του γραφείου. Υπήρχε, επίσης μια ευελιξία, την οποία εκτίμησα πολύ, στις περιπτώσεις που είτε εγώ, είτε η δεύτερη ασκούμενη χρειαζόμασταν παραπάνω χρόνο για ένα έργο, ή αν μία από τις δύο τελείωνε νωρίτερα μας δίνονταν επιπλέον σύντομες εργασίες και δεν υπήρξε ποτέ ούτε αδράνεια αλλά ούτε και πανικός από έργα. Η σημασία της σταθερής ανατροφοδότησης τονίζεται και στην σχετική βιβλιογραφία ως μια εξαιρετικά σημαντική διάσταση της πρακτικής (Hirci, 2022). Έλαβα ανατροφοδότηση από τις υπεύθυνες όλων των τμημάτων άμεσα, άλλοτε με τη μορφή LQA report και άλλοτε προφορικά σε μια σύσκεψη. Αυτό αποτέλεσε και το μεγαλύτερο μάθημα για εμένα, καθώς έβλεπα κάθε βδομάδα σε τι είχα καταφέρει να βελτιωθώ και σε τι έπρεπε να δείξω μεγαλύτερη προσοχή.

Ένα επιπλέον πλεονέκτημα της πρακτικής θεωρώ πως είναι και η επαφή που είχα με τις μεταφραστικές τεχνολογίες, συγκεκριμένα το εργαλείο Trados, στο οποίο μπόρεσα να εφαρμόσω έμπρακτα όσα έμαθα στο ΠΜΣ, απέκτησα σαφώς πολλή τριβή και έμαθα να διαχειρίζομαι διαφορετικών ειδών έργα και διεργασίες μέσα στο εργαλείο (groupshare projects, wordserver projects, alignment, κ.λπ.). Η γνώση χρήσης του συγκεκριμένου εργαλείου αποτελεί πλέον προαπαιτούμενη δεξιότητα για κάθε/καθεμία μεταφραστή/ρια και σκοπεύω να το αναφέρω στο βιογραφικό μου.

Κάτι στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ ξεχωριστά, είναι το περιβάλλον εργασίας. Ανέφερα ότι και οι δύο ασκούμενες βρισκόμασταν στον ίδιο χώρο με μία ομάδα μεταφραστών. Από την πρώτη κιόλας μέρα μας υποδέχθηκαν θερμά και μας ενθάρρυναν να ζητήσουμε βοήθεια για όποια απορία μας προκύψει. Αντίστοιχα, όταν και εκείνοι είχαν

απορίες ή δοκίμαζαν διαφορετικές αποδόσεις, ζήταγαν την γνώμη μας και μας αντιμετώπιζαν ως ισάξιες. Γενικότερα, η διάθεση για διάλογο υπήρχε και από τις υπεύθυνες με τις οποίες συνεργάστηκα, οι οποίες ακόμα και στην παρουσίαση αρνητικής ανατροφοδότησης με βοήθησαν πολύ να βελτιωθώ και να προσαρμοστώ. Λίγο πριν το τέλος της πρακτικής μας, τέλη Νοεμβρίου, διοργανώθηκε χριστουγεννιάτικο πάρτι από την εταιρεία, στο οποίο έγινε και ανταλλαγή χριστουγεννιάτικων δώρων (οι παραλήπτες των δώρων είχαν επιλεγθεί τυχαία μέσω εφαρμογής Secret Santa). Στο πάρτι και στην ανταλλαγή των δώρων συμμετείχαν όλοι/ες οι εργαζόμενοι/ες, και οι εξωτερικοί συνεργάτες που δουλεύουν εξ αποστάσεως. Αποτέλεσε ένα πολύ όμορφο κλείσιμο για την πρακτική άσκηση και είχα την ευκαιρία να μιλήσω και με άτομα που δεν είχα προλάβει να γνωρίσω στους δυο μήνες μου εκεί. Γενικότερα, κάτι το οποίο θεώρησα πολύ θετικό, είναι ότι ως ασκούμενη ήρθα σε επαφή με όλα τα διαφορετικά στελέχη της εσωτερικής ομάδας, με άτομα που είχαν πολλές συμβουλές τόσο για το επάγγελμα όσο και για την αγορά εργασίας και τα οποία με αντιμετώπιζαν ως ισάξιο μέλος της ομάδας.

Όσον αφορά τις προτάσεις μου προς τον φορέα, το μόνο που θα ήθελα να επισημάνω έχει να κάνει με τα βιντεοσκοπημένα σεμινάρια. Τα σεμινάρια αυτά ήταν σίγουρα πολύ βοηθητικά και αναγκαίο μέρος της εκπαίδευσης, δίνοντας μου μια συνολική εικόνα των γνωστικών πεδίων. Ωστόσο, θεωρώ ότι θα μπορούσαν ίσως να είναι λίγο πιο σύντομα γιατί δυστυχώς στο σύντομο διάστημα που διαρκεί η πρακτική δεν είναι δυνατόν να εξασκηθούμε σε όλα όσα αναλύονται στα σεμινάρια. Επομένως, ίσως να βοηθούσε εάν επικεντρώνονταν περισσότερο στα είδη έργων τα οποία θα καλυφθούν κατά τη διάρκεια της πρακτικής. Εναλλακτικά, θα μπορούσαν να είναι χωρισμένα έτσι ώστε να μην ολοκληρώνεται πρώτα η παρακολούθηση και μετά να ακολουθεί η εξάσκηση, αλλά να γίνεται μια εναλλαγή θεωρίας και εξάσκησης.

Μια πρόταση που έχω για το ΠΜΣ θα ήταν η διοργάνωση διαφορετικών εκδηλώσεων εκτός από την Ημέρα Καριέρας, η οποία τόνισα πόσο βοηθητική υπήρξε για εμένα προσωπικά στην επιλογή φορέα. Θα ήταν ενδιαφέρον να γίνουν και διαδικτυακές εκδηλώσεις, με επίκεντρο την πρακτική άσκηση και ενδεχομένως να συνάψει το πανεπιστήμιο ορισμένες σταθερές συνεργασίες με φορείς. Θεωρώ πως κάτι αντίστοιχο θα περιόριζε το άγχος που αντιμετώπισα εγώ αλλά και άλλοι συμφοιτητές μου όταν κληθήκαμε να επιλέξουμε φορέα. Η περισσότερη επαφή με τις εταιρείες θα βοηθούσε στη δημιουργία μια καλύτερης εικόνας για τη συμβατότητά τους με τις κλίσεις του/της εκάστοτε φοιτητή/ριας.

Τέλος, θα ήθελα να δώσω έμφαση στην αξία που είχε για μένα αυτή η ευκαιρία, να εξασκηθώ σε τόσες εξειδικεύσεις, να χρησιμοποιώ μεταφραστικές τεχνολογίες, να δω πως δουλεύουν οι επαγγελματίες του χώρου σε αληθινό χρόνο. Σε κάθε περίπτωση, θεωρώ πως η επιλογή της πρακτικής άσκησης θα μπορούσε να προωθηθεί ακόμη περισσότερο, κι από το ΠΜΣ καθώς αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ του ακαδημαϊκού χώρου και της αγοράς εργασίας.

6. Επίλογος

Μέσα στους δυο μήνες που διήρκησε η πρακτική μου ήρθα σε επαφή με ευρωπαϊκά, ιατρικά, τεχνικά, οπτικοακουστικά έργα· με ρόλους μεταφράστριας, επιμελήτριας, post-editor· με κείμενα όγκου χιλιάδων λέξεων, ή μίας μόνο λέξης· με εργαλεία που έμαθα αμέσως να χρησιμοποιώ και άλλα που χρειάστηκαν πολλή εξάσκηση. Ο χώρος της μετάφρασης προσφέρει όλες αυτές τις δυνατότητες και πιστεύω πως κατάφερα να πάρω μια ιδέα από τα περισσότερα πράγματα που μου επιφυλάσσει το μέλλον χάρη στην ποικιλομορφία που είχε η πρακτική μου άσκηση στον συγκεκριμένο φορέα. Η πρακτική άσκηση είναι μια εξαιρετική ευκαιρία, ειδικά για μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες σαν εμένα, που δεν είναι απόφοιτοι του ΤΞΓΜΔ, δεν έχουν τριβή με πολλά μεταφραστικά έργα και που δεν έχουν βρει ακόμη την κατεύθυνση ή εξειδίκευση που θέλουν να ακολουθήσουν.

7. Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Gabr, M. (2007) 'A TQM approach to translator training,' *the Interpreter and Translator Trainer*, 1(1), σελ. 70. <https://doi.org/10.1080/1750399x.2007.10798750>.
- Hirci, N. (2022) 'Translation Work Placement in Slovenia: a key to successful transition to professional workplace settings?,' *Perspectives: Studies in Translatology*, 31(5), σελ. 900–918. <https://doi.org/10.1080/0907676x.2022.2055482>.
- Χρήστης. (χωρίς ημερομηνία) *H ETAIPEIA*. <https://www.orco.gr/el/about>.
- Χρήστης. (χωρίς ημερομηνία) *TOMEIS EΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ*. <https://www.orco.gr/el/industries>.